

Lo de sempre! una viudeta
 qu' encare portant dol fort
 s' en va á veure al marit mort
 y dos que li fan l' aleta
 sospitant que farán sort.

De dijous á dijous

COR-PRES d' un ensopiment molt dols, m' estava acabant la «borilla» d' un cigarro qu' em va regalar un amic qu' era 'l seu sant, quan trucan á la porta y 'm dona un volantet dels que gasta 'l Director de LA TOMASA qu' em deya aixís:

«Recordis de que 'l número vinent el dediquém als morts y que la crónica ha de ser apropiada á la commemoració dels difunts»

Ben be 'm coneix el company que porta la «batuta» y sap según veig, per experiència lo que soch distret y desmemoriat.

¡Qué m' havia d' enrecordar jo dels morts, si ni 'm recordo dels vius, y tants qu' en corren!

¡Ja l' altre día 'm van deixar parat quan 'm digueren que 'n Prim era mort!

Jo, que molts cops 'm penso que 'ns governa encara 'l Comte de Sant Lluís ó en Narvaez... pensantme qu' en Maura encara té de naixer!!!

* * *

Al rebre la butlleta fatal, que 'm feya avinent lo compliment d' una obligació contreta, vaig estirarme de brassos, com gandul perfecte; baig badallar... y per efecte segurament del mohiment espasmódich comensá el gran renombori á la testa, xiulets á las orelles, pampallugas als ulls... com si 'ls ángels de l' apocalipsis, engegant las trompetas del final judici, tractessin d' atormentar mon cervell aixút de pensaments, y ab més ferm esvalot que 'l que mou per setmana Santa la quitxalla fent 'ls fasos p' els carrers de Barcelona, no mes sentia 'l crit etern de:

Pulvis eris, et in pulvis reverteris.

Prés d' ensomnis mon esperit, qu' ab tanta cridoria ni 's podia deixondir, ni res; talment semblava per la contracció qu' em tenian totes las visceras, que la meva vista contemplés esparverada, una d' aquellas ridículas professons de cucurullas que pe 'l Dimecres Sant surten al carrer, arrossegant cadenas de ferro, peus nusos y ab lo plat de cendra y foch, simbólichs del «no ser» que 'ns ve al darrera.

Aquella fatal visió de la «bona mort» tan propicia per esparverar canalla y gent de vehinat, m' anava cargolant 'ls nervis, com si jo fos també un albat, que del no res agafa por... y per tant que ho sápigam qu' aquells «penitents» sont gent llogada entre mitj dels que portan coves de peix á la Boqueria, la visió de la «Seca» no es volia apartar del meu davant, ni la macábrica dansa de calaveras ab lo seu garranyich-garranyach d' ossos, parava un sol instant.

Ben segur n' era pres d' un «vértich»

* * *

Surmontat a las regións etèreas de lo ideal, sens propia voluntat, va comensars' per mi la gran parada dels morts... ben morts, que vulgui deixár en la pau de la terra qu' els envolcalla, sens inquietar per res las ombres d' en Pi y Margall, d' en Frederich Soler, d' en Bartomeu Robert, d' en Jacinto Verdaguier y d' alguns altres dignes de monument

conmemoratiu que trigará á alsars' tant com duri la vivor d' alguns «morts» que corren per' aquí terra.

L' esperit inquiet y bellugadís, 'ls anava veyent y després de reverencia los deixava estar en pau á n' aquets bons patricis, ficsantse en la munió de morts qu' encara viuhem, cossos animats que ja poden á morts, bo y bellugantse, per quant l' estat normal seu es la descomposició.

* * *

Passém de llarch pe 'l davant del «calabre» esquifit y esprimatxat, que jau en caixa blanca, forrada d' arminis, tota galonejada d' or, qu' aquet ja 'l podem contar á la llista dels ben ditunts... no fa, ni fum.

Aturems en front del mes víu de tots 'ls morts d' aquet cementeri inmens, pero tapéms 'l nas, que put més que cap rossa de rieral... ¡es ben estrany!.. tan mudat que va, prou ben pentinat y retallat de barbas, tants galons á la casaca, ¡y sens ermilla!

¡Per manca de sastres no será pas!

Es tan burrango y superbiós, que jau de cos present, ja 'l rosegan 'ls cuchs y encara flatoma que te cinch anys de vida... ¡el quinqueni... 'l quinqueni es la seva obsessió!

Res li manca per cara-girat; cada vespre se desdiu del que deya al dematí; lo que diu ab lo cap, destá ab la quía... y de barra, demanéu. Prou que ho predica, si després 'm convé diré un altre cosa!

Com qu' es 'l «pinxo» d' aquesta «timba» hi talla 'l bacallá á tot drap, s' enfutisma com un boig, tan bon punt li plantan cara, no vol aguantar contrarietats de ningú.. y ben mort com es, encara vol processar als vius.

Vol dir agudesas y sempre li surten necetats.

Tira de boig á tort y á través... y algún día li surtirá 'l tret per la culata.

¡Qui juga no dorm!

* * *

Un altre bagul. ;. ¡pols... res!

¡Ah! si un nas, que devía sobrar pel últim carnestoltas y una casaca de ministre, que 's veu que li era gran al difunt.

¡Y ara? ¡qué més... ¡qué més?

¡Quinas collas! Son innumbrables; no 's poden pas contar.

Talment semblan bandadas de caps negras extesas al damunt d' un camp de batalla... ¡qué son?

Y bó y despertantme... encare deya: son morts que viuhem á las costellas dels vius.

Fem l' auca del mon al inrevers.

Aquesta colla de morts... se 'ns xuclan de viu, en viu.

CALIXTE PÍ Y XARAU.

LA CALAVERA DE MA SOGRA

HIC JACET

(Diàlech fúnebre)

Per cumplí un deber humá
més prim y groch que cap ciri,
vaig fer cap al cementiri
y hont jeya vaig preguntá.

Dant quatre rals de propina
perque 'm guessen milló,
un fosser gras, petitó,
que segons diuhen *empina*

me digué:—Aqui la teniu;
la terra tot ho malogra:

Aqui dins jeu vostra sogra:
La voleu veure?—Si; obriu:

Tu, lector, no voldrás creure
mon capritxo; ¡Soch així!
Mentres fou viva, ella á mi
jamay 'm vá poguer veure.

Encrespat tot mon cabell
al mirarla se 'm posá:
y'ella, tétrica, exclamá:—

—¿Tu aqui al cementiri vell?

¿Que pretens? ¿que vols? Ni aqui
puch está en pau?—Feste enrrera!

—vaig dir, — negra calavera!

—Donchs respón;—¿Que vols de mi?

—Véuret com momia antiquada?

—¿Y 'l mirarme no t' arredra?

—No, perque estás feta pedra
y la pedra está encantada.

Aqui 't porto una corona
no d'espines com tu 'm davas:

—¡Ay! gendre si tu 'm faltavas
y faltavas *á la dona*.

Si: A ma filla, que... pobreta
la portavas enganyada;

—Veig que la mort, descuydada
deixá vostra boca oberta,

que ja no es boca es *bussón*
de correos:—Aqui el que insulta

t' aviso, paga una multa:

Sigas prudent, y respón:—

¿Viu ma filla?— Si!.. No es morta:

Pero 's fá ab un *calavera*.

—Cuydado! Que aqui radera
hi ha un *mort* qu' ascolta á la porta.

—, Vos la vareu pervertí
la vareu ensinestrá,
y m' hi vareu fer casá,
y després os vau morí.

Esteu feta 'l *doble sis*:

—No 'm faltis: párlam correcte:
perque ab mi veus *desperfecte*,
¿gosas á parlarme aixís?

Com á mi 'm veus, tu 't veurás.
Donchs... que 't pensavas, tanocal
Ja veurás, tanca la boca,
y mórat,.. quin goig farás!

Jo, jove, també encantava:
també 'm deyan tonterías...

—Be, si: vos parleu dels días
en que *Sodoma* finava.

¡Feta una momia heu quedat!

—Tu si que 'l *momio* buscavas
quan ma filla festejaves

y quedares xasquejat..

— Si... m' ha sortit *designal*!

L' any que ve si está aqui ab vos
l' hi portaré un ram de flos

y á dins eix *vers sepulcral*:

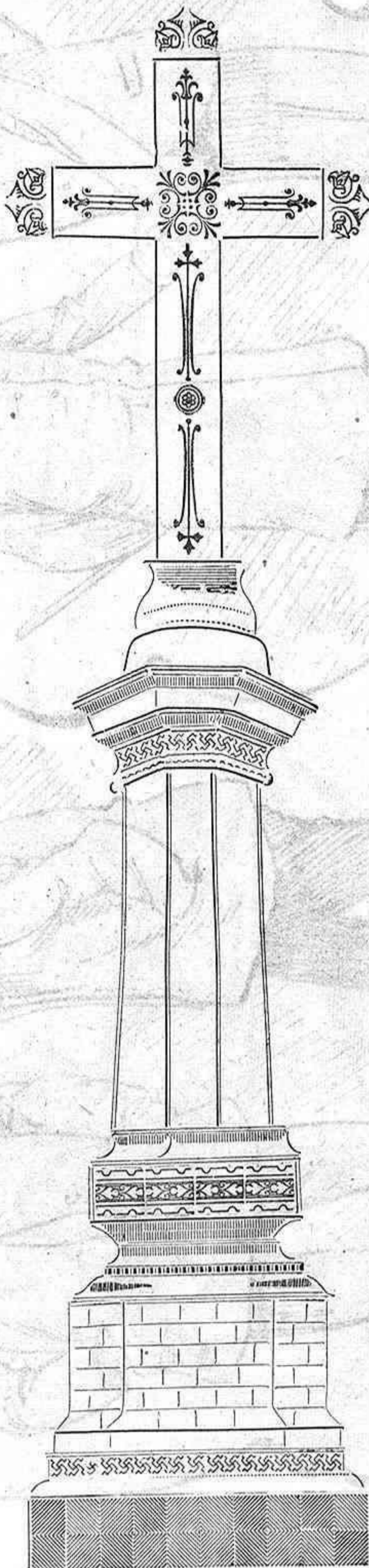
—«Sota aqueixa llosa freda
jau la que un temps fou ma esposa:
fou pura, un jorn, com la rosa:
després mústia com la bleada.»

La mort que tot ho malogra
pols tornaré 'l rostre bell

de la que viu ab aquell
calavera com ma sogra.

Y quan juntas os veuré
será tanta ma aflicció
que conmogut de debó...
á l' *Hotel* m' entaularé.

MARCELINO SANTIGOSA

Al anyorat poeta

M. Escriu Fortuny

(M. RIUSEC)

En el día dels Morts

Al arriuar eixa diada
t' he de tributá un recort.
Si al Cel vas pegar volada,
per mi... ¡per mi no ets pas mort!

De l' afecte que 'm tenías
sens' coneixerm', agrahit,
¡jo t' envio en eixos días
tot l' amor que tinch al pit!

F. CARRERAS PADRÓS

La vida y la mort

PENSAMENTS

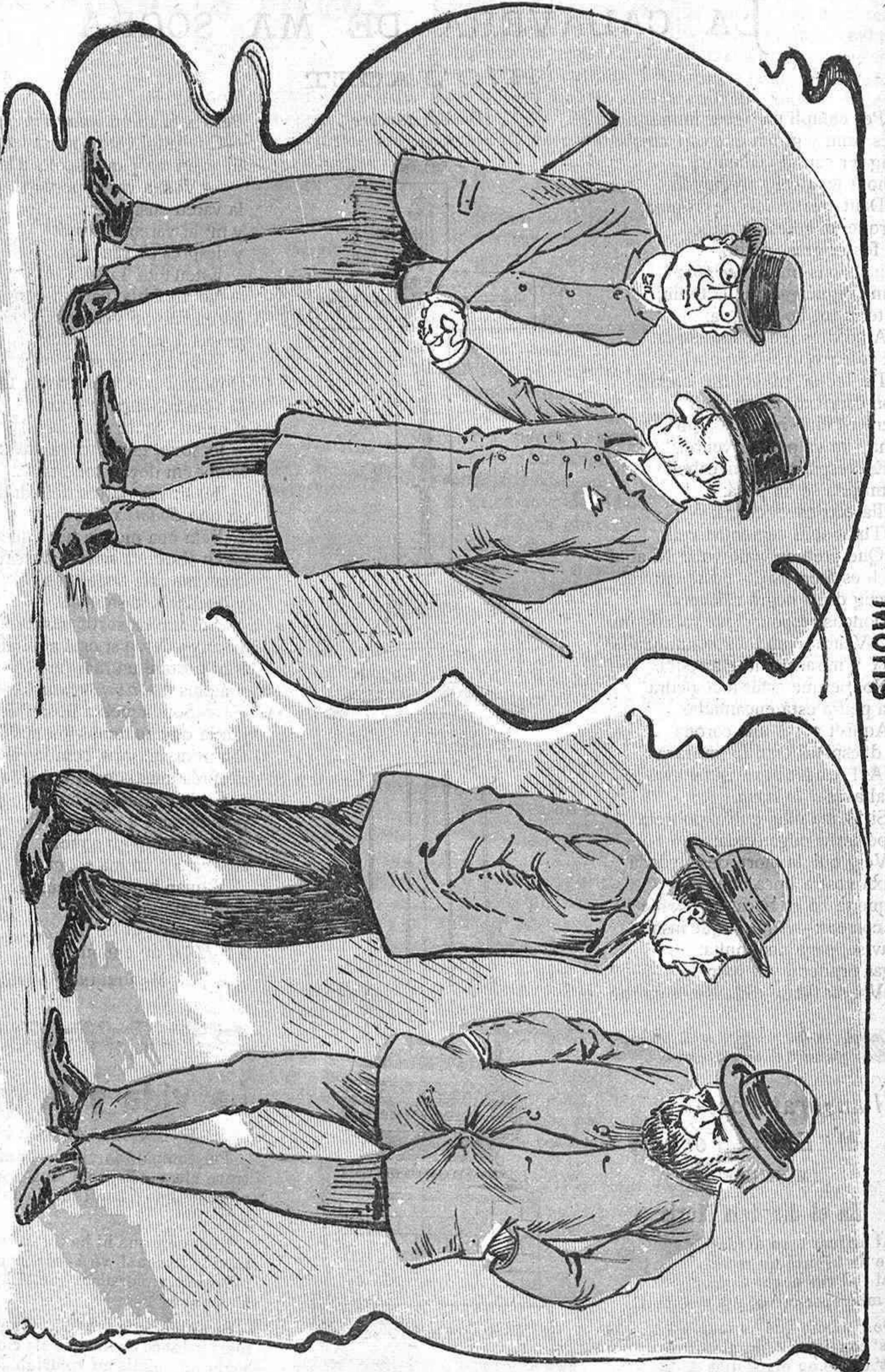
Per compará la vida y la mort no
trovo altra cosa com dugas cordas
afegidas que á continuació de l' una
ve l' al re.

Si es cert que hi ha un altre mon
la vida terrenal ·vé á ser com una
máquina exploradora que sempre va
al devant.

Si primer que la vida, vingués la
mort y donés explicació als vius, ben
segur que molts no voldrían comen-
sar la vida.

ROSETA SERRA

MORIS

—¿Que no porta la corona á la difunta don Sever?

—Si 'ts minxos fossin mes reforçats, sí, senyor..

peito, ara temo que surti.

—¿Que vol que li digui jo! Me l' estimava molt a

la neva donat ¡com que treballava per tots dies!

Indecissió

M. Saura

—No se si anarmen ab aquesta ó
á portar la corona á la difunta.

CONCURS MACABRE

Son las nou de la nit. Del cementiri
els magres habitants, els ex-personas,
celebran ab estrépit la diada
que per rahó del temps cad' any 'ls toca.

Saltant y bromejant, movent xibbarri,
alegres van eixint de dins las fossas
y tots fan cap al punt 'hont se congregan
cad' any, el mateix dia y á tal hora;
quant ja son més de cent y no s' entenen
volguent tots la rahó que á ningú sobra
ab pas magestuós al grupo 's fica
un mort que ab sa presència á tots imposa.

—Difunts— els diu pujant sens' cap escrípol
dessorbre d' una closea
qu' un mort del auditori va deixarli
perque fés més patxoca—

als qu' heu vingut de nou y sou neófits,
als qu' ignoréu l' objecte que aquí 'ns porta
dech dirvos el perquè del espectacle
qu' estém donant avuy á qui 'ns ascolta:

Ja fa nou ó deu anys (un més ó menos
no altera 'l resultat d' aquesta historia)
qu' un mort d' aquets que gastan
ab tots sos dits y fets molt bona sombra,
un premi va fundar per otorgarlo
al mort qu' en l' altre barri hagués fet cosas
que 'l pintin com al sér de més paciència,
de més abnegació y de més .. patxorra.

El premi consisteix ab una seba
molt grossa entre las grossas
que girada al revés serveix de llántia
ahont s' hi pot fer llum las festas bonas.

(Un gran cspatéch d' ossos y alguns bravos
saludan el discurs del qu' enrahona.)

Admeto y os estimo aquets aplausos
perque son una prova
del respecte tingut al lloch que ocupo
fa més de quarant' anys ab venia vostra,
y com á President de l' Assamblea
y membre del Jurat, que ja 'ns ascolta,
invito als aspirants á n' aquets premis
á que presentin probas.

—Senyors:— diu un del rotllo, á qui faltava
un tros de cap perdut tot fent tabola,—
jo soch un infelís qu' en l' altra vida
per medí de las lletres he fet homes
als tontos, als incults que no sabían
el valor d' una coma.

Jo soch mestre d' estudi
qu' ha dat molt poca feyna á las cassolas,
qu' ha viscut quarant' anys com de miracle
portant continuament la mort á sobre.

¡D' abnegació y paciència n' he tingudas!
¡n' he tingut de patxorra!
he passat anys enters sens cobrá un céntim
y ascoltavan mos planys com qui sent ploure;
badallava de fam, y la canalla
creyent qu' era de son, hi feya broma;
¡quants jorns, aymats difunts, al ferse vespre
no havia passat res per 'questa boca!
tot ensenyant de lletra

¡ensenyava la seba y las vergonyas!...
en fin, volguts companys, doneume 'l premi,
donéumel, perque es cosa
que sobre convenirme per la llántia
que 'm privi 'l 'ná á las foscas,
no hi ha cap dels presents que la mereixi
ab més títuls que jo ni ab més historia. —

Després va enrahonar un pobre artista
que á més de ser pintor y ser demócrata,
á copia de pintá y fé art auténtich
va acabar... de manobra.

—Jo era un pobre noy que anava á estudi
y 'm vaig aficioná tant á la ploma,
que als catorze anys escassos feya versos
y escribia novelas primorosas.

Veyent els meus companys que prometia
me van aconsellar qu' escribis forsa
y enviés mos treballs á n' als periódichs,
que son el portaveu dels que descollan.

Així ho vaig fer. Si os deya las carbassas
que á cada nou treball sentia ploure,
os cansaria tant, que ni ab tres días
podria exactament contarlas totas.

Per fi 'm vaig fè una firma. Ja 'ls periódichs
publicavan arreu mon vers y prosa
y tots 'ls qu' ho llegian m' auguravan
un brillant porvenir é inmensa gloria.

¡Vaig arrivá al pinácul de la fama,
pro la fam me posava sas argollas!

Com més se celebrava 'l meu ingeni,
com més se m' aplaudia per mas obras,
anava creixent més ¡ay! la miseria
¡y es tant trista la fama si va sola!

¡De nom si 'n vaig tenir! un quart de sigle
vaig ser l' autor de moda,
vaig ser lo periodista de més fama...
pro de menos diners y menos roba.

Després me vaig casar y als set anys justos
se 'm moria la dona
deixantme sol al mon ab cinch criaturas
y més de cent inglesos dels que amolan.

Calculéu, morts ilustres, el calvari,
el suplici infernal qu' aixó suposa,
y penséu, además, qu' encare 'n quedan,
qu' encare hi ha més cosas
que 'm callo prudentment per no cansarvos
y no fer massa llarga aquesta historia.

Per guanyá 'l premi aquest jo crech que basta,
y tots confessaréu que casi 'n sobra,
ab dirvos que al morir ma companyera
¡em vaig casá ab la sogra.—

—¡Que li donguin el premi, que li donguin!—
cridaren tots els morts ab veu molt forta.

BALDOMERO BONET

* *

Un periodista dels bons
que á n' aquí dins hi ha enterrat,
de tip mori reventat
cert diumenge d' eleccions.

R.

LA VUYTADA

Ja altre cop tenim en dansa al conquistador *Don Juan* pera qui 'ls anys jamay passen puig sempre, sempre, cad' any fa alarde de sa bravura ab las donas de bon pam; sempre tan guapo y simpátich, sempre tan... interessant, sens fer cas de las modernas corrents qua no lligan pas ab las costums d' aquella época, ni ab lo modo de pensar dels *Tenorios* d' avuy dia que no gastan tants *sanals* per' perseguir á donzellas, á noyas de mitja edat, á las casadas y viudas y á las *jamonas* en gran.

Lo nostre ditxós *Tenorio* no s' envelleix may iqu' es cas!; com la *Inès del alma.. suya*, que tampoch s' envelleix may; y á fe que 'n déu teni un rengle perque jo 'n tinch trenta... y tants y era jo una criatura que la veyá qu' era igual.

Aqueix personatge escénich qu' es lo símbol adequat á la joventut... de quartos que á n' aquí abunda bastant, no mor', ni podrá morir-se, mentres nostres potentats tinguin fills que no mes viuen á dintre de lupanars mantenint á *signorinas*

y *demoiselles* tot l' any mentres al poble predican las reglas d' una Moral qu' ells, de nits, la desvirtúan y la infaman á tot drap

'Ls *Tenorios* y *Mejías* de la Societat actual, en 'ls seus curts moments de oci —que son 'ls que 'ls deixa franchs lo viure dins de la crápula que degenera la sang,— se dedican á minyonas que las sitian per fam fent 'ls *papàs* 'ls ulls grossos perque 'l *nen* gosi... com cal.

'Ls *Mejías* y 'ls *Tenorios* del sigle XX son alarbs d' honras de noyas de fábrica, modistas de negre y blanch, á qui explotan baix paraula de casori la gran part... Si 'l *torn* de las *Ramalleras*, sempre dich, pogués parlar. ¡Quanta noblesa aniria sens' parar vilesa avall!

'Ls *Juanitos* y 'ls *Luisitos* de *casas grandes* que hi han pe 'ls palaus d' aquest *Ensanxe* y 'ls suburbis dels voltants, no 's dedican á *novicias* ni á *professas*, que es en vá; més en cambi furonejan per els bastidors tot l' any comprant virtuts y miseria, prostituhint á cada pas

la pobresa que ha de viure á costa de potentats, per quins l' art es la ratera que paran, es 'l parany de l' ambició y de la enveja de la bellesa que cau atreta per las promesas de benestar y afalachs de la riquesa podrida que infesta la societat; de la bellesa enlluhernada pe 'l reflexe dels brillants y la influencia magnética de tots 'ls bitllets de *Bauch*.

'Ls *Tenorios* d' avuy dia comparats ab 'ls *Dons Juans* que immortalisá en *Zorrilla*, son molt mes *adelantats*; aquells al costat d' aquestos que infestan las capitals eran uns *Tenorios* mansos, y romántichs exemplars.

Avuy 'l positivisme fá que 's pot *tenoriejar* ab livita com ab brusa, perque ja cap *Inés* hi há que 's fixi ab trajés ní ab caras, mentres un vagi *arreglat* d' *hermilla*; puig es la prenda de vestir que més goig fá á n' *ellas*, al *bello-sexo* de totas classes y edats.

PEPET DEL CARRIL

TEATROS

Com es de suposar, donada la festivitad de la setmana, en casi tots los teatros s' ha pagat tribut á la popular obra de *Zorrilla*, *Don Juan Tenorio* y per seguir la costum ja establerta s' hi ha posat la torna ó sigui lo dramón *El Nvevo Tenorio*.

La afortunada obra de *Zorrilla* ha tingut intérpretes que l' han *distingit* bastant y altres que si son autor fós viu s' hauría horroritzat al presenciárlu.

D' entre las companyías que mereixen l' aplauso y distinció, cal nomenar á la del Principal que las señoras *Carbone* y *Estrada* y los Srs. *García Ortega* y *Reig* hi han donat un desempeñyo notable. Llástima que fos presentat ab un decorat tan *indecent*.

També mereix que se 'n parli lo del *Romea*, encara que no siga mes que per l' esperit de competencia entre actrius y actors al desempeñar las *Ineses* y los *Juans* y *Mejías*.

En lo de *Novetats* també hi ha hagut *alternativas* y en ellas qu' hi ha guanyat ha sigut lo públich al

sentir los armoniosos versos recitats per los artistas Srs. *Bonaplata*, *Parera* y *Buxens*.

Dels demés teatros, *non raggionar di lor*.

El pobre Valbuena en «*Eldorado*», segueix fent trencar de riurer á la concurrencia y s' ha de confessar que l' han ensopegada.

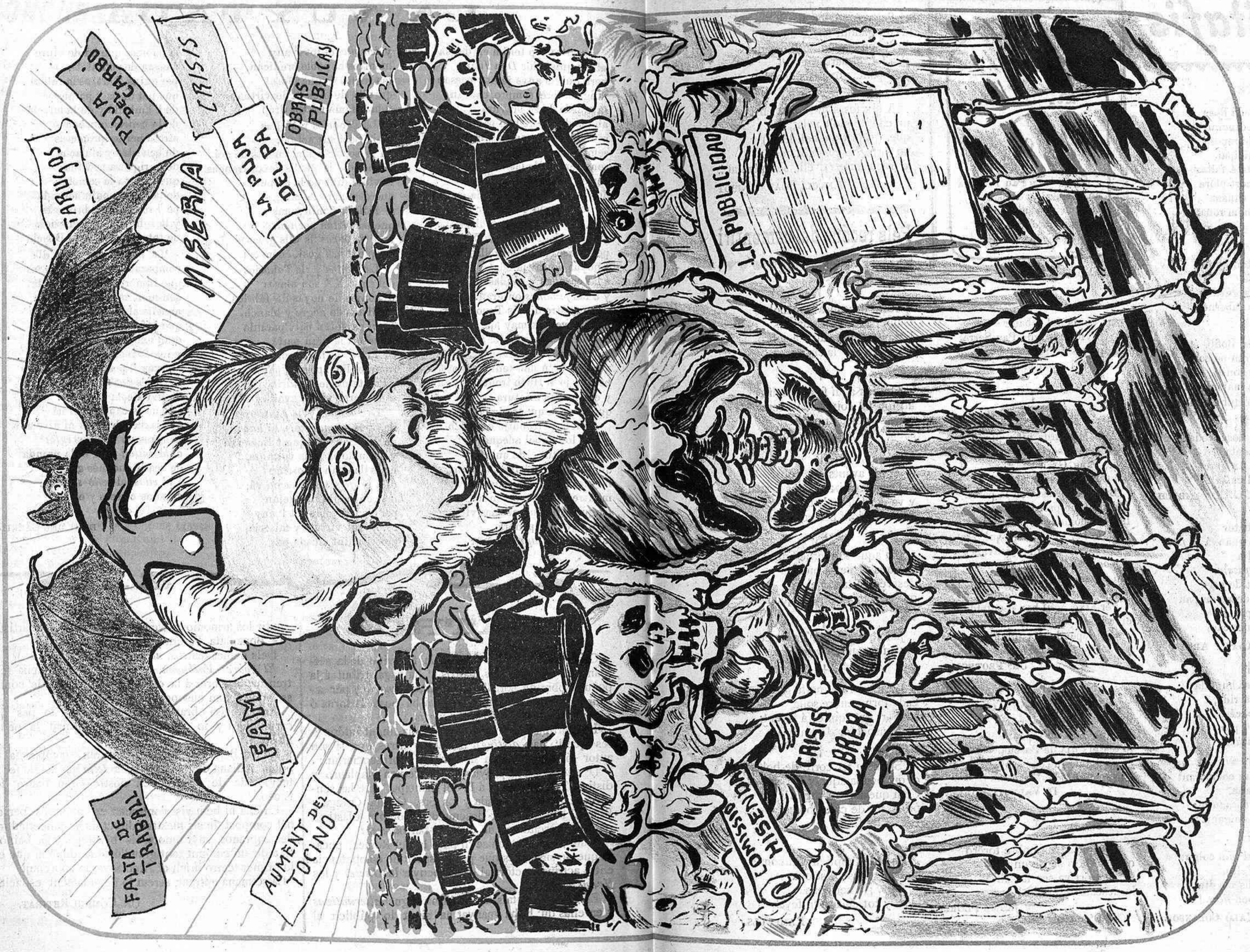
Ara precisa obras que ajudin á portá lo pes del cartell diari y lo Sr. *Gumá* haurá trobat la pedra filosofal.

Lo Sr. *Bernis* ja anuncia la gran companyía d' opera italiana de *primissimo cartello* que ha de fer la temporada de 1904-05 en nostre Gran teatro del Liceo.

En ella hi hem vist contractat un numerós personal compost de sis mestres directores y concertadors, deu sopranos, vuyt tenors, sis barítonos y sis baixos; es á dir un conjunt tant grandió que duptém que en lo primer teatro líric d' Alemanya, lo sobrepuji.

La setmana entrant, serém lo degudament esplícits.

UN CÓMICH RETIRAT.

FALTA DE TRABALL

AUMENT DEL TOCINO

FAM

MISERIA

LA PUJA DEL PA

OBRAS PUBLICAS

LA PUJA DEL CARBO

TARIFES

HISENDA

CRISIS OBRERA

LA PUBLICIDAD

No es tant sols al cementiri hont hi reposan els morts, també dins dels municipis hi han morts que son regidors.

Epitafis

†

Sota d' eixa fredà llosa
qu' ha costat un dineral
cansat de viure hi reposa
Don Honor Municipal.

Tothom lo trova á faltar
tothom la seva mort plora
y ell se va morir cansat
de veure que tothom roba.

J. JUAN M.

†

En aqueix sot tan humit
mediteu ab tota fé
y exclamareu desseguit:
¡Aqui hi dorm un taberné!

†

Jau aqui mossén Bofill
qu' en vida fou gran persona,
mori d' un tip de conill
que 's vá fé ab sa majordona.

R. HOMEDS MUNDO

†

Dintre aquesta llosa freda
jau una noya decenta
que va replegarla un ayre
al sortir d' un ball *calenta*.

C. G. REDEMBACH

†

Aqui jau un sabater
qu' ab l' afany de guanyá *arjant*
travallava nit y día
picant sola y. . *repicant*.
Pero va estar tant de *pega*
que la mort no 'l deixá en pau
y mentres fort repicava
va tancar-lo en aquet cau.

S. PUJADAS Y ARENOLS

†

Sota aquesta llosa humida
jau el camálích Tarrida,
hércules, fort en excés,
que sucumbi sota 'l pes
de la *carga de la vida*.

†

Descansa aquí un comediant
tan afamat y pabana,
que 's menjava 'ls bocadillos:
per xó 's va morir de gana.

†

En aquet lloch hi han colgat
la esposa de Don Feliu,
y are ell, als amichs els diu:
—¡Al últim li he ben *ficat*..!

S. YALÓ COLANSOS.

R. I. P.

Aquí jau en Pau Prunera
un pobre xicot caxista:
diu que 's va suïcidar
desitjant perdre de vista
lo componedó y galera.

†

La viuda del sabater
qu' en vida 's dígué Pau Serra,
diu que, al morírseli l' home
va deixar-li... molta pega!

†

R. I. P.

Aquí 's guarda nit y día
l' ensorrada societat
Mar, Sans, Grau y C.^a
del Comers d' eixa ciutat.

Ben grabat está en la pedra
son indigne procedir,
llogant homes que 'ls arredra
la fám, per un sou mesquí.

Ab tot l' orgull predicavan
democracia, als quatre vents,
pro á part de dins esplotavan
á n' els pobres dependents.

Per aixó aquí han esculpida
eixa inscripció ab gran *esfors* (1)
«La dependencia agrahida
á sos més *ferms protectors*»

UN PROTEGIT.

†

¿Sabéu qui jau aquí sota?
d' aquesta llosa sagrada?
Un que morí de repent
lo mateix día de Pascua.
al sapiguer que sa esposa
'vía tingut *bessonada*.

D. VALENTÍ ROMEU

†

Aquí hi há un pobre torero
que vá morí sense un ral;
de sa mort va ser la causa
lo descans dominical.

JAUME FLORIS

(1) D' argent.

†

Per volgué, fer massa 'l gall;
d' un gandul ferrer de tall
brilla en eix ninxo l' ossada:
¡Va fer, el darrer badall,
trempant... una fals oscada!

†

A eix fossá hi reposa en Pi,
un confité molt xelat;
que, (¡capritxos del destí!)
un jorn *fent pinyas*... morí:
al poch temps d' ell, ser plantat..

ANTOLÍ BOADAS RIBOT

Pels recóns del cementiri

†

Aquí descansa 'l manobre
Gumersindo Mossafaixa;
li caygué una caixa á sobre
y va morí de la *caixa*.

†

Quí jau aquí fa algún día,
ab tot y 'l coix que va ser,
may sa dona va poguer,
saber del peu que 's dolia.

†

Morir avants que robar.
—Deya aqueix bastant formal—
y va morí al endemá
del seu triomf per concejal.

†

Jau aquí 'l taberné Sans
qu' una tarde va morí
després de tastar el vi
qu' ell venia als parroquians.

†

Jau aquí mossen Trampetas;
lo van matar las *monjetas*.

†

Lo número á molta gent,
cada jorn pendre solía,
lo mort qu' aquí está jayent:
¡Era inspector de tranvía!

†

¡Si en va fer corre de bolas
el qu' ocupa aqueix fossar!..
Com que tou un singular
professor de carambolas
de billar ..

†

En vida l' óptich Vallbona
fent ulleras se distreya
y... ¡va ser bona..
mort y tot encare 'n feya!

RAMPELLS.

Comers fúnebre

—Va al cementiri, Pepito?
—No, senyora; aquesta corona la porto per vendre; soch corredor de la rahó social, Esqueleto, Mort y C.^a, fabricants d' objectes fúnebres.

Campanadas

No hi ha gent mes fresca al mon, que la que 'ns governa. Lo president del Concell, qu' ha demostrat un atolondrament mes propi d' un cadet, que d' un home de estat va determinar en mal hora la sessió permanent del Congrés, ferm ab la seva taleya de tirar avant 'ls suplicatoris y poguer processar als diputats republicans que 'l destorban pe 'ls seus plans.

Va atropellar primerament la lley del descans dominical, sense mes rahons «que 'l qui t' ha fet t' ha desfet»

¿Els celadors dels prestigis gubernamentals; ab quina cara penyorarán ara 'l taberner ó be 'l betas y fils quan treballin á la festa?

Pero en Maura, quan te una taleya, no s' apura per res.. tira 'l dret y sens trevas, posehit d' una superbia, que no n' hi ha exemples.

Aquestas cosas 'ns agradan, porque ensenyan al desnú; 'l pobre lo coneix ara ben be, y com 'l joch de bitllas, pot-sé farém «ronda»

Els diputats republicans s' han portat com «héroes» á la sessió del Congrés. barallantse ab lo govern y la majoria ab coratge y valentia y tirantli á la cara 'ls apóstrofs mes granats.

Van aguantar ab discursos jocosos uns y seriosos 'ls altres tot el pes de la vetllada, acabantse la «memorable sessión» á las nou del sent demá matí, pe 'l cansament de tothom.

De bona gana transcriuríam tota l' extract de la sessió, que n' hi ha per llogarhi cadiras.

Ens manca espay y l' escándol es prou conegut per tothom.

Els presidents de la Cámara 's van cansar de romprer campanetas; 'ls mancava autoritat per fer la etzaguellada y cometre la barrabassada.

Els punys enlayre y 'ls bastons; cadiras y taulas per terra... fins lo Sant Crist de la taula presidencial va rodolar per terra y fins s' assegura que 's van repartir cops de Sant Crist.

Lo marqués de la Vega de Armijo, encara que no es pas republicá, es d' historia y fets lliberals, y te gran autoritat á Madrid, porque tota sa vida l' ha pasada estudiant las cosas de govern y te fama de gran parlamentarista, ben guanyada.

Aristócrata de naixensa, ab tota l' autoritat que li dona l' haver format part de governs, si nó perfectes, al menos més demócratas que 'ls qu' ara patim, caballer com el primer que hi hagi... va ser dels que va baixar al hemicicle del Congrés la nit del diumenge y encarantse ab en Maura va dir: ¡¡Mamarracho!!

Lo Marqués, va veurer' hi de lluny; y son nas fi y expert va comprendre que 'l qu' 's trontovalla aquet vespre, no era sols en Maura y son govern de sagristia.. sino 'l fonamental de la nació.

Hi ha gent que te 'l dó de fer riure, encara no treuhen 'l nas.

Un d' aquets, es lo diputat Alegret.

Encara no 's mou, que ja riu tot lo Congrés; tot just parla las riallas esclafeixen per tots quatre costats...

No parla que no ensopegui.

Cada ensopegada una cayguda.

¡Res, que ha esguerrat la carrera!

Mals aguanyats mil duros que diuhen que 's va gastar per sortir diputat.

Per pallaso de circol... no valdria res, porque fora pesat y faría son á l' auditori.

Valdrá més que s' entorni al llit, qu' aixó es la lluna.

Filosofía d' un mort

Estém á mitxa nit, al Cementiri
resta tot en quietut
solsament els sechs ronchs dels que hi descansan
trenca tal solitut.

Aixís que s' han sentit dar las dotze horas
á n' el vell campanar
del seu ninxo elevat, surt un cadavre
y... no sap ahont anar.

Tant promte n' ha sortit, mira la llossa
que tanca el ninxo seu
¡fa un any qu' ha mort! ¡pobret y cap corona
á sa memoria veu.

—Y donchs la estimació d' aquella esposa
que tant me jurá amor
ahont es?—el pohre exclama—si en eix día
no 'm porta un trist recort?

—«May mes fruhirá cap home la ambrosia
—(quan moria 'm va dir)—
del amor qu' á tu 't porto estimat Tano»
y... ¡tonto!.. 'm vaig morir.

Y avuy qu' aqui esperava contemplarla
per dirli novament
que tant la estimo avuy com la estimava
lo jorn del casament,

Me trobo abandonat, sens cap corona
¡ni cap recort! ¡ni res!!
¡Vaig morir-me pensant no sofriria
¡y peno encare més!

Jo que may he volgut ¡may! acceptarme
l' amor que m' han brindat
infinitat de mortas que 'm trovavan
molt guapo y ben plantat.

Me trobo avuy que 'm falta la costella
potser ab un altre home disfrutant!
¡May més! duré la vida que portava
mes mistica qu' un sant.

Y desd' aquet moment ja no m' hi penso
m' en vaig á disfrutar
si ho sab la meva dona ¡que rabihi!
¡prou qu' he hagut de rabiari!

D' aquell ninxo enrunat ahont n' estava
s' en vá cap á un magnífich panteó
hi descansa una morta... y ell s' hi queda
d' eix modo millorant sa posició.

Lo que clarament prova
¡podém dirho ben alt!
qu' al cementiri impera rica y plena
la... igualtat social.

V. CALDÉS ARÚS

En el día dels morts

MEDITACIÓ

D' hont venim? hont aném? Tothom ho ignora;
ningú sab lo que som, lo que serém,
sabém sols que á una fossa aterradora
un jorn inesperat rodolarém.

Sabém que nostre cos, trista materia,
tornará al seu inici (es poch sabé)
y que d' un cor gastat, plé de miseria,
mes tart n' eixirán flors, perfums també.

Sabém, que sabém mes? ben poca cosa,
que la vida es un somni, una ilusió,
y lo mon una bala misteriosa
que gira ab espantosa precisió.

Y prou, res mes sabém, alguns propagan
per després de la mort un mes enllá,
mes ay! son esperansas que s' apagan
perqué 'l dupte traydor las sol matá.

Lo dupte, eix enemich de la creencia,
esclat de la ignorancia, cruel esclat,
fa caure nostra tosca inteligencia
en un fatal abim, abim malvat.

Nos llensan en las tenebras horrorosas
de la incredulitat que nos consum,
y nos mata energias poderosas
que al mon podrián dar preciosa llum.

La ignorancia es qui priva nostra pensa
d' aixecar lo seu vol y progressá,
es ella la que ab sa rutina inmensa
'ns fa sentir lo dupte del demá

Y eix demá ha d' existir. La sepultura
no pot sé 'l fi del home, no pot sé,
la ciencia ab sas llisons nos ho aassegura
l' espay ab los seus mons ho diu també.

Es just, es natural, á la fossana
no mes hi va lo cos, lo material,
la forsa, el pensament, la idea humana,
eixa te un mes enllá, es immortal.

No pot deixar de ser, la nostra pensa
ha de tindre un destí, el d' aná avant,
sa forsa colosal, util, inmensa,
no cap dins de un fossar, es massa gran.

Ha de tindre un demá de llum y vida,
ha de veure brillar nous horitzóns,
y ha de brillar també, bella y garrida
com un estel en siderals regions...

Elevém, donchs, la nostra inteligencia.
fugim de la ignorancia que 'ns consum,
busquém en las doctrinas de la ciencia
el nostre porvenir, l' ansiada llum.

Ella nos guiará y nos dará forsa
per dexifrar las sombras de lo ignot
el dupte malehit no 'ns farà torsa
y sabrém lo que som, ho sabrém tot.

EMILI REIMBAU PLANAS.

*
*
*

Veyéu si serán pacients els morts, que n' hi ha que
n' aguantan un parell sobre seu sense queixarse.

Al únich puesto qu' están sense tenir rahóns sogra
y gendre, es al cementiri.

R. S.

Recort

Escriure un epitafi seguint la moda antiga,
lo meu propòsit era, com fa casi tothom
mes quant devant tenia lo blanch paper, llavoras
m' he recordat dels morts.

Pe 'l devant de ma pensa, ha desfilat ma mare,
la que quan nen jo n' era me va deixar tot sol,
privantme de caricias de protecció y amparo,
de ditxa y ver amor.

Després, mos fills, qu' un día lo goig de casa n' eran
y junts al Cel volaren un any apenas fa,
deixantnos ab ma esposa desconsolats y tristos
tots sols en eixa vall.

Sos rostres irradiavan lo goig y benhauransa
y els tres formantne grupo, mirantme fit á fit,
m' ha dit ma santa mare: F'ill meu no 't desconsolis,
jo vetllo pe 'ls teus fills.

Del cel, tots tres, la ditxa gosém desd' aquell día
que sol te van deixar,
mes verdadera y certa que totas las ficticias,
que 'l mon en que tu 't trovas te puga donar may

Res mes m' ha dit la mare. Un núvol desseguida
ha fet desapareixer la bella aparició.

Llavoras del meu somni, com qui á la vida torna,
ha despertat de cop.

Lo blanch paper encare, intacte no tenia
devant, mes quan en broma escriure he intentat,
la ploma se 'm negava, fugian las ideas,
y sols ab la mareta y fills pensava 'l cap.

Ni un rengle, ni una lletra, la inspiració 'm donava.
En lloch de cosas vellas, sols veyá dol per tot.
¡Qu' en fa de mal escriurer si 'l cor del qu' ha de ferho,
se trova plé de dol.

JOSEPH V. ORTONOBES

Cant de la Mort

La Mort! Mas concas buydas, mas galtas descarnadas,
quan sento eix crit de joya, s' omplenan d' expressió;
l' inmens mantell que penja de mon ossosa espatlla
s' extén ayros al veureho y abarca tot el mon;
la dalla inseparable, la de qui 'm valch tot-hora
s' afanya á tallá branques per dú aliment al foch
y jo, sempre indolenta, sento cridá ab mes forsa
des mon inexpugnable reynat: ¡La Mort, la Mort!
Descans, jamay n' espero, ma tasca faig ben sola
en mon estancia eterna ningú reptarme pot;
jo sola la domino, jo 'n só ben be senyora,
tothom mas lleys acata, ¡mon trono es l' únich fort!

Jo soch qui dirigeixo 'del mon la gran cantúria,
sens mí la Terra fora no rés, finit el Mon,
y en tant aquest ho síga. en tant de Mon, nom duga
el meu poder es l' únich que may podrá ser fós.
¡Oh, brots que 'm donéu vida, cantéu vostras bellesas,
cantéu, que jo en el ritme dels vostres cants d' amor
hi trovo 'l goig de viure, l' arrel de ma grandesa;
hi trovo l' hermós himne qu' enlayra mon triomf!

F. R. PERICAY.

[Litografia Barcelonesa.] — Sant Ramón, 6

Hi ha dos milions trenta tres.
 RUS.—Son los morts (algo engreixats).
 JAP.—No diguen barbaritats.
 RUS.—?A veure vos? Sis millons
 lleigeixo aqui, !Haven mentiti!
 JAP.—Son datos qu' hi recullit
 de varias publicacions
 (que menfeixen a trompons)

V. S.